

Το σχέδιο ξεκινά με την ίδρυση 7 νέων φορέων διαχείρισης και την επέκταση της αρμοδιότητας των υφιστάμενων (πλην τριών, που παραμένουν ως έχουν) ως εξής:

1. Φορέας Διαχείρισης Δάσους Δαδιάς με έδρα στη Δαδιά Έβρου. Περιλαμβάνει 7 περιοχές Natura.
2. Φορέας Διαχείρισης Δέλτα Έβρου με έδρα στην Τραϊανούπολη Έβρου. Περιλαμβάνει 7 περιοχές Natura.
3. Φορέας Διαχείρισης Δέλτα Νέστου – Βιστωνίδας – Ισμαρίδας με έδρα στο Πόρτο Λάγος Ξάνθης. Περιλαμβάνει 13 περιοχές Natura.
4. Φορέας Διαχείρισης Οροσειρά Ροδόπης με έδρα στο Μεσοχώρι Παρανεστίου Δράμας. Περιλαμβάνει 7 περιοχές Natura.
5. Φορέας Διαχείρισης Λίμνης Κερκίνης με έδρα στα Κάτω Πορόια Σερρών. Περιλαμβάνει 13 περιοχές Natura.
6. Φορέας Διαχείρισης Λιμνών Κορώνειας – Βόλβης με έδρα στον Λαγκαδά Θεσσαλονίκης. Περιλαμβάνει 12 περιοχές Natura.
7. Φορέας Διαχείρισης Δέλτα Αξιού – Λουδία – Αλιάκμονα με έδρα στη Χαλάστρα Θεσσαλονίκης μετονομάζεται σε «Φορέα Διαχείρισης Θερμαϊκού Κόλπου». Περιλαμβάνει 15 περιοχές Natura, καθώς επίσης και τη θαλάσσια περιοχή που περιλαμβάνει τον Θερμαϊκό Κόλπο (από τη γραμμή αιγιαλού), από την Αλυκή Κίτρους Πιερίας έως την Επανωμή Θεσσαλονίκης.
8. Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Πρεσπών με στον Άγιο Γερμανό Πρεσπών Φλώρινας. Δεν επεκτείνεται (περιλαμβάνει 4 περιοχές Natura).
9. Φορέας Διαχείρισης Εθνικών Δρυμών Βίκου – Αώου και Πίνδου με έδρα στους Ασπράγγελους Ζαγορίου Ιωαννίνων. Περιλαμβάνει 13 περιοχές Natura.
10. Φορέας Διαχείρισης Στενών και Εκβολών Καλαμά και Αχέροντα με έδρα στην Ηγουμενίτσα Θεσπρωτίας. Περιλαμβάνει 20 περιοχές Natura.
11. Φορέας Διαχείρισης Λίμνης Παμβώτιδος Ιωαννίνων με έδρα στα Ιωάννινα. Δεν επεκτείνεται (περιλαμβάνει 2 περιοχές Natura).
12. Ο Φορέας Διαχείρισης Τζουμέρκων, Περιστερίου και Χαράδρας Αράχθου με έδρα στα Ιωάννινα μετονομάζεται σε «Φορέας Διαχείρισης Τζουμέρκων, Περιστερίου, Χαράδρας Αράχθου και Δυτικής Θεσσαλίας». Περιλαμβάνει 12 περιοχές Natura.
13. Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου με έδρα στο Λιτόχωρο Πιερίας. Περιλαμβάνει 8 περιοχές Natura.
14. Φορέας Διαχείρισης Κάρλας – Μαυροβουνίου – Κεφαλόβρυσου Βελεστίνου με έδρα στα Κανάλια Μαγνησίας. Περιλαμβάνει 13 περιοχές Natura.
15. Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου - Β. Σποράδων με έδρα στην Αλόνησο Μαγνησίας. Περιλαμβάνει 4 περιοχές Natura.
16. Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Οίτης με έδρα στα Λουτρά Υπάτης Φθιώτιδας. Περιλαμβάνει 8 περιοχές Natura.
17. Φορέας Διαχείρισης Υγροτόπων Αμβρακικού με έδρα στην Άρτα. Περιλαμβάνει 10 περιοχές Natura.
18. Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Αίνου με έδρα στο Αργοστόλι Κεφαλληνίας. Περιλαμβάνει 6 περιοχές Natura.
19. Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου με έδρα στη Ζάκυνθο. Περιλαμβάνει 4 περιοχές Natura.
20. Φορέας Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογίου με έδρα στο Αιτωλικό Αιτωλοακαρνανίας. Περιλαμβάνει 8 περιοχές Natura.

21. Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Παρνασσού με έδρα στην Αμφίκλεια Φθιώτιδας. Περιλαμβάνει 6 περιοχές Natura.
22. Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Σχοινιά – Μαραθώνα» με έδρα στον Μαραθώνα Αττικής. Περιλαμβάνει 12 περιοχές Natura.
23. Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Πάρνηθας. Δεν επεκτείνεται (περιλαμβάνει μια περιοχή Natura).
24. Φορέας Διαχείρισης Χελμού – Βουραϊκού με έδρα στα Καλάβρυτα Αχαΐας. Περιλαμβάνει 14 περιοχές Natura.
25. Ο Φορέας Διαχείρισης Υγροτόπων Κοτυχίου – Στροφυλιάς με έδρα στον Λάππα Αχαΐας μετονομάζεται σε «Φορέας Διαχείρισης Υγροτόπων Κοτυχίου – Στροφυλιάς και Κυπαρισσιακού Κόλπου». Περιλαμβάνει 11 περιοχές Natura.
26. Φορέας Διαχείρισης Όρους Πάρνωνα και Υγρότοπου Μούστου με έδρα στο Άστρος Αρκαδίας. Περιλαμβάνει 10 περιοχές Natura.
27. Ο Φορέας Διαχείρισης Καρπάθου – Σαρίας με έδρα στον Όλυμπο Καρπάθου της Δωδεκανήσου μετονομάζεται σε «Φορέας Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Δωδεκανήσου». Περιλαμβάνει 29 περιοχές Natura.
28. Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Σαμαριάς με έδρα στα Χανιά. Περιλαμβάνει 23 περιοχές Natura.

Οι νέοι φορείς

29. Φορέας Διαχείρισης ευρύτερης περιοχής Βόρα – Λιμνών Δυτικής Μακεδονίας. Περιλαμβάνει 19 περιοχές Natura.
30. Φορέας Διαχείρισης Κορινθιακού Κόλπου. Περιλαμβάνει 6 περιοχές Natura.
31. Φορέας Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Εύβοιας. Περιλαμβάνει 15 περιοχές Natura.
32. Φορέας Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Νότιας Πελοποννήσου – Κυθήρων. Περιλαμβάνει 18 περιοχές Natura.
33. Φορέας Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Κυκλάδων. Περιλαμβάνει 35 περιοχές Natura.
34. Φορέας Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Βορείου Αιγαίου. Περιλαμβάνει 29 περιοχές Natura.
35. Φορέας Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Κεντρικής και Ανατολικής Κρήτης. Περιλαμβάνει 31 περιοχές Natura.

Να σημειωθεί ότι στους φορείς διαχείρισης συμπεριλαμβάνονται όχι μόνο οι υφιστάμενες 419 περιοχές Natura αλλά και οι 100 περιοχές που έχει προταθεί να ενταχθούν στο εγγύς μέλλον. Η συγκέντρωση των περιοχών Natura γύρω από έναν φορέα δείχνει να έχει γίνει με γεωγραφικά κριτήρια.

Υπάρχουν ωστόσο μερικές περιπτώσεις που ξεχωρίζουν:

- Στην Αττική, ο φορέας του Εθνικού Πάρκου Σχοινιά θα έχει πλέον υπό την ευθύνη του τις περιοχές Natura στα Λεγρενά, τη Βραυρώνα, το Σούνιο, τη νησίδα Πάτροκλο καθώς και... ολόκληρο τον Υμηττό.
- Στη Βόρεια Ελλάδα, ο φορέας διαχείρισης Θερμαϊκού κόλπου περιλαμβάνει μια τεράστια παράκτια ζώνη (όλο το «δαχτυλίδι» των ακτών από τη βόρεια Πιερία έως το νομό Θεσσαλονίκης) και διαφορετικά, όχι γειτνιάζοντα οικοσυστήματα: ποτάμια, λίμνες, λιμνοθάλασσες, αλυκές, αιγιαλούς, υγρότοπους και θαλάσσιες ζώνες. Η

δημιουργία του «υπερ-φορέα» δείχνει να έχει γίνει μάλλον με πολιτικά, παρά με περιβαλλοντικά κριτήρια.

- Οι φορείς των Κυκλάδων και των Δωδεκανήσων περιλαμβάνουν έναν μεγάλο αριθμό περιοχών, οι οποίες είναι συχνά πολύ μικρές σε έκταση και διασπαρμένες σε νησιά, νησάκια και νησίδες. Επομένως είναι αμφίβολο αν μπορούν να ενταχθούν σε ένα ενιαίο διοικητικό σχήμα παρακολούθησης και διαχείρισης ή θα ήταν καλύτερη μια διαφορετική προσέγγιση (λ.χ. να τεθούν υπό την ευθύνη της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή της Περιφέρειας).
- Οι περιοχές Natura του Αγίου Όρους εξαιρέθηκαν από το πλαίσιο και θα ρυθμιστούν χωριστά. Χωρίς να έχει διευκρινιστεί τι θα γίνει, το ερώτημα βέβαια είναι αν ένας οποιοσδήποτε εκκλησιαστικός φορέας μπορεί και πρέπει να διαχειριστεί τέτοιου επιπέδου ζητήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης.

Οι εργαζόμενοι

Όπως προκύπτει, όσοι απασχολούνται σήμερα στους φορείς διαχείρισης (και οι οποίοι, σημειωτέον, έχουν αποκτήσει πολύτιμη εμπειρία με το πέρασμα σχεδόν μιας δεκαεπταετίας) θα διατηρηθούν με το ίδιο προσωρινό σχήμα και το 2018 (με οκτάμηνες αντί για ετήσιες συμβάσεις), με τη μισθοδοσία να καλύπτεται από το Πράσινο Ταμείο (τα λειτουργικά έξοδα και τα επιστημονικά κόστη θα μεταφερθούν στον προϋπολογισμό). Κατόπιν θα πραγματοποιηθεί διαγωνισμός μέσω ΑΣΕΠ (στον οποίο οι έχοντες ήδη εμπειρία στους φορείς θα μοριοδοτούνται). Τα διοικητικά συμβούλια των φορέων θα παραμείνουν άμισθα, όπως σήμερα.

Ο τρόπος λειτουργίας

Οι φορείς διαχείρισης, πάντως, παραμένουν και στο νέο σχέδιο νόμου ένας γνωμοδοτικός φορέας, χωρίς αποφασιστικό «λόγο» στις σημαντικές αποφάσεις για τις περιοχές που διαχειρίζονται. Αντίθετα το υπουργείο συγκεντρώνει περισσότερες αρμοδιότητες (για παράδειγμα, θα αναθέτει τις Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες που χρειάζονται για κάθε περιοχή σε ιδιώτες μελετητές, οι οποίοι δεν είναι υποχρεωμένοι να συνεργαστούν με τους κατά τόπους φορείς).

Ερωτηματικά

Ένα σημείο που δεν είχε διευκρινιστεί μέχρι πριν από λίγες ημέρες (ενδεικτικό του ότι δεν υπάρχει μια συγκεκριμένη κατεύθυνση για το ζήτημα αλλά συζητείται μέχρι την τελευταία στιγμή) είναι η τύχη των Καταφυγίων Άγριας Ζωής. Με τον νόμο για τη βιοποικιλότητα του 2011, τα ΚΑΖ είχαν ενταχθεί κανονικά στο σύστημα διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, με αποτέλεσμα να διασφαλίζεται η προστασία τους (αξίζει βέβαια να σημειωθεί ότι το 2012-2013 το αρμόδιο για την προστασία τους υπουργείο... «πετσόκοψε» ορισμένα από αυτά, υποστηρίζοντας ότι κακώς κάλυπταν τόσο μεγάλες περιοχές!). Προβληματική δείχνει να είναι και η περιγραφή των κατηγοριών των προστατευόμενων περιοχών, καθώς και η σχέση Εθνικών Πάρκων και περιοχών Ramsar με την υφιστάμενη κατηγοριοποίηση.

Με την αναδιάρθρωση του συστήματος των προστατευόμενων περιοχών, το υπουργείο Περιβάλλοντος δείχνει να έχει δύο βασικούς στόχους: να εντάξει όλες τις Natura σε ένα πιο συγκεκριμένο προστατευτικό πλαίσιο και να λύσει το χρονίζον χρηματοδοτικό (άρα και λειτουργικό) πρόβλημα των φορέων.

Παράλληλα στα μέσα Οκτωβρίου ενέκρινε τη διενέργεια διαγωνισμού για την εκπόνηση ειδικών περιβαλλοντικών μελετών (ΕΠΜ), σχεδίων προεδρικών διαταγμάτων (για το θεσμικό κομμάτι) και σχεδίων διαχείρισης για όλες τις περιοχές Natura της χώρας. Ο διαγωνισμός ομαδοποιεί τις Natura σε 11 μελέτες και 23 ΕΠΜ, με γεωγραφικά κριτήρια (π.χ. μια μελέτη για τις περιοχές Natura της Δυτικής Ελλάδας και των Ιονίων Νήσων) και έχει προϋπολογισμό 17 εκατ. ευρώ. Έτσι το υπουργείο εκτιμά ότι θα αντιμετωπίσει συνολικά τα θεσμικά ζητήματα γύρω από τις προστατευόμενες περιοχές. Τα ουσιαστικά ζητήματα βέβαια βασίζονται στην εφαρμογή του νόμου και, ως εκ τούτου, τα πράγματα δεν είναι το ίδιο αισιόδοξα.